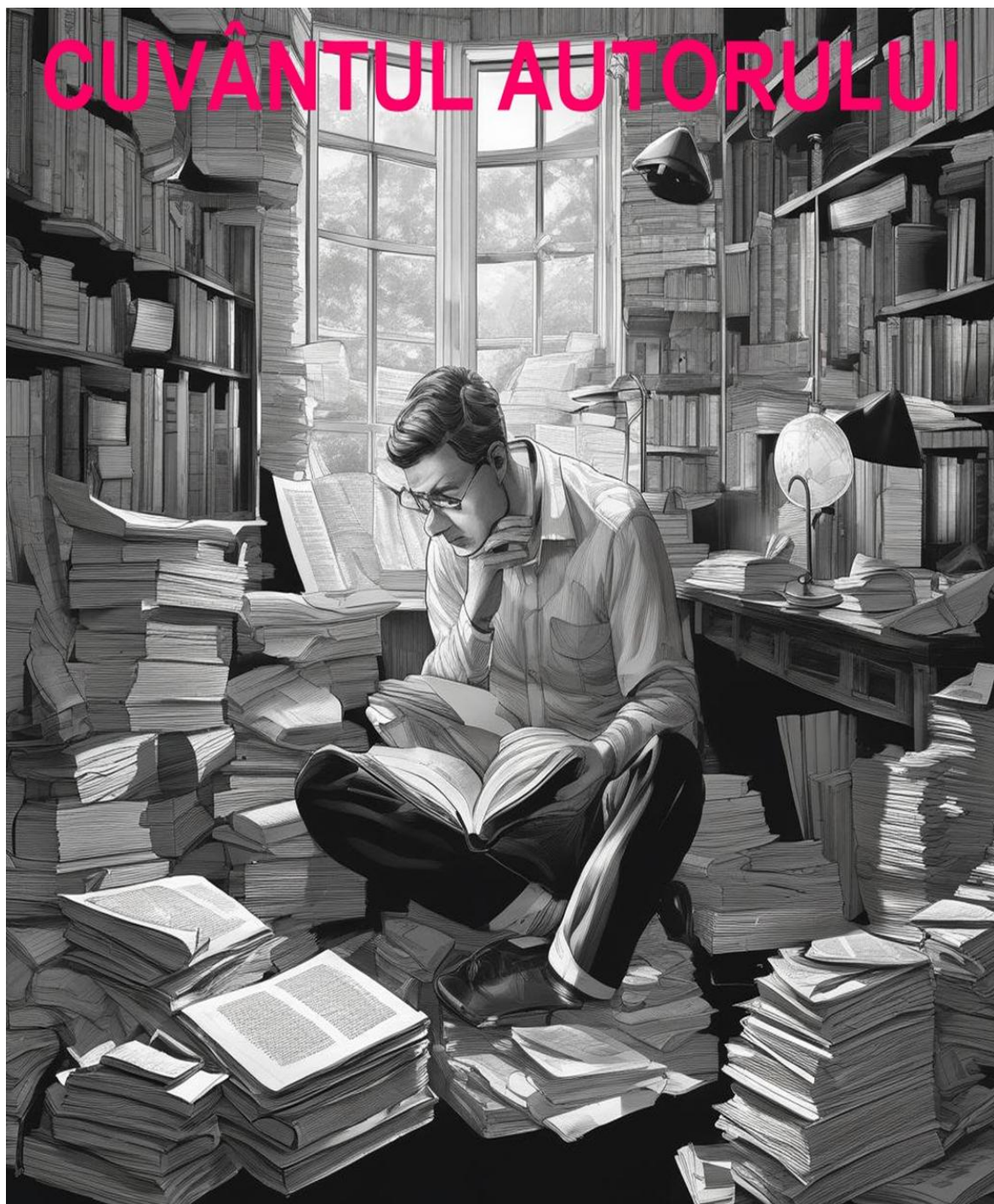

Vă invit să pășiți alături de mine în această călătorie prin viețile lui Francisc Vaștag și Mihai Leu, două nume emblematice ale boxului românesc, povestite cu pasiune și respect pentru adevărul poveștii lor.

IONEL STOICA
jurnalist sportiv, comentator și realizator de emisiuni TV

CUVÂNTUL AUTORULUI

Dragi cititori,

În fața noastră se află o carte despre două nume deosebite ale sportului românesc, despre doi bărbați care și-au dăruit viețile luptei în ring și, implicit, învățării adevăratelor valori ale caracterului uman. Această carte este, într-adevăr, o relatare biografică despre Francisc Vaștag și Mihai Leu, dar și o odisee despre curaj, depășirea limitelor și moștenirea pe care acești mari oameni au lăsat-o pentru generațiile următoare. Mă simt profund onorat să pot împărtăși cu voi poveștile lor, dar mai ales, să reflectez asupra impactului profund al acestor doi eroi atât în sport, cât și în societate.

Prin această carte, sper ca măcar o parte din înțelepciunea și experiența acestor doi mari sportivi să rezoneze cu cititorii, să le ofere motivația de a lupta pentru propriile visuri și să le arate că, indiferent de provocări, nu trebuie să abandoneze niciodată.

Sportul românesc, de multe ori, a avut parte de momente de glorie, dar și de perioade de neajunsuri, lipsă de suport și infrastructură. În anii comunismului și în perioada de tranziție post-decembristă, tinerii boxeri români s-au confruntat cu multiple provocări: resurse limitate, susținere insuficientă, dar și cu o mentalitate încărcată de greutatea timpului. Totuși, în această atmosferă nu au lipsit oamenii de curaj și dedicație. De-a lungul timpului, boxul românesc a fost un domeniu unde s-au ridicat campioni, care, uneori, sufereau din cauza înfrângerilor, dar au găsit întotdeauna resurse să se ridice de jos.

În acest peisaj complicat și plin de provocări, au fost acești doi „monștri sacri” ai pugilismului românesc care s-au distins prin performanțele lor și prin influența lor de durată: Francisc Vaștag și Mihai Leu. Fiecare a avut un parcurs diferit, dar amândoi au devenit simboluri ale speranței, ale luptei și ale entuziasmului.

Dacă analizăm impactul celor doi de-a lungul timpului, devine clar că ei au reprezentat trei fațete ale aceluiași ideal: acela de a construi caractere puternice, de a promova valorile autentice ale sportului și de a fi exemple de moralitate și patriotism.

De asemenea, impactul lor a depășit granițele sportului. Ei au devenit ambasadori ale valorilor umane, respectului, muncii și sacrificiului.

Într-o societate în continuă schimbare, în care valorile fundamentale sunt adesea puse sub semnul întrebării, exemplul lor ne amintește că adevărata forță stă în caracter, în integritate și în dragostea pentru ceea ce faci.

Fără îndoială, moștenirea lor va rămâne vie peste timp, în sufletele viitorilor sportivi, în valorile promovate în școlile de sport și chiar în societate, ca un întreg. Ei ne-au demonstrat cu prisosință că adevărata elită de campioni influențează și modelează societatea, devenind adevărate exemple de urmat pentru generațiile ce vor veni.

Impactul lui Francisc Vaștag și Mihai Leu este un martor viu al faptului că sportul, atunci când este practicat cu sinceritate, onestitate și pasiune, devine o forță a binelui. Ei ne-au învățat că, dincolo de titluri și trofee, cele mai importante sunt valorile umane și momentele în care, ca oameni și ca societate, alegem să fim mai buni.

Această lucrare are un scop profund și dublu: în primul rând, de a aduce în lumină poveștile acestor doi titani ai boxului românesc, pentru ca generațiile tinere și publicul larg să poată înțelege ce anume au alimentat victoriile lor și ce sacrificii au fost făcute pentru a avea acele performanțe.

În al doilea rând, această carte își propune să fie o sursă de inspirație pentru toți cei care se confruntă cu obstacole, atât în sport, cât și în viața personală.

Am vrut să subliniez, dincolo de simplele evenimente sportive, valorile înalte pe care aceste povești de viață le transmit: curajul de a nu ceda în fața dificultăților, fair-play-ul din confruntările lor, respectul pentru adversari și iubirea pentru țară și sport.

Dar, mai ales, am dorit să evidențiez faptul că, indiferent de circumstanțe, voința de a reuși și integritatea personală pot și trebuie să fie pilonii fundamentali ai existenței noastre.

Copilăria, începuturile, luptele din ring și din viața de zi cu zi ale lui Feri și Mihai au reprezentat exemple vii că orice vis, oricât de îndrăzneț, poate deveni realitate dacă muncim cu pasiune și dacă nu renunțăm niciodată la visul nostru.

Aceasta este și misiunea acestei cărți: să servească drept o readucere aminte că în orice domeniu, dacă avem credință și dedicare totală, putem depăși orice obstacol și putem lăsa o moștenire valoroasă.

În încheiere, doresc să mulțumesc tuturor celor care au contribuit la realizarea acestei lucrări, în special, excelențelor sale Ionel Stoica și Florentin

Marinescu, familiilor acestor campioni, și, în special, celor doi mari eroi ai cărții mele, Francisc Vaștag și Mihai Leu, pentru exemplul lor, pentru curajul, dârzenia și valorile pe care ni le-au transmit în fiecare zi a vieții lor.

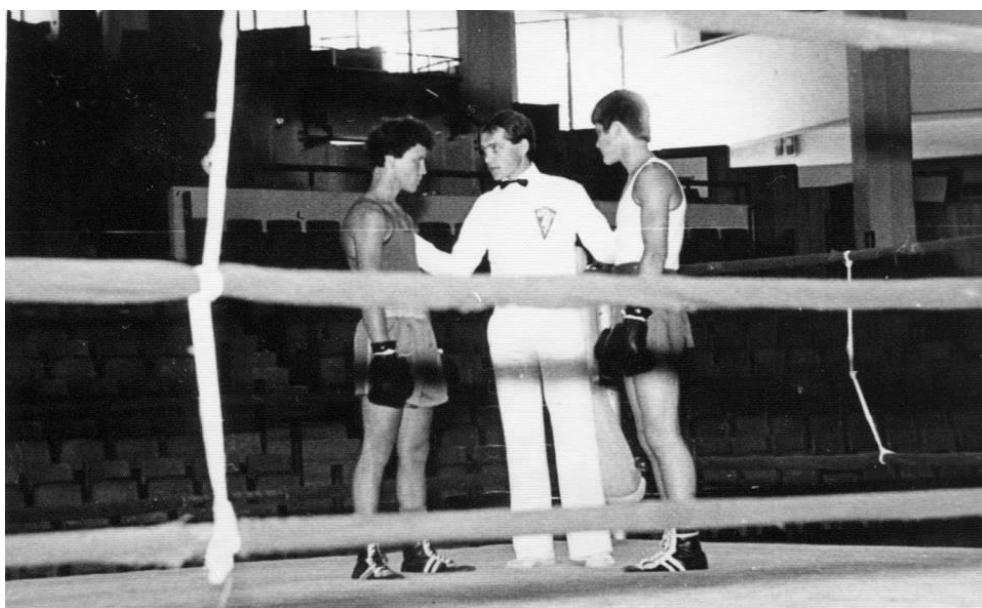
Sper ca, citind aceste pagini, să simțiți intensitatea poveștii acestor doi mari campioni și să înțelegeți profund mesajul pe care îl transmit: că adevărata măreție constă în curajul de a fi tu însuși și în capacitatea de a merge mai departe indiferent de circumstanțe.

Vă îndemn, dragii mei cititori, să păstrați în inimă aceste lecții. Să fiți mereu curajoși, să luptați pentru ceea ce vă pasionează și să nu uitați că, în final, cel mai important câștig în viață este s-aveți sufletul liniștit și conștiința curată.

Vă mulțumesc că ați ales să fiți părtași la aceste povești și sper ca experiențele acestor mari oameni să vă inspire și să vă motiveze să aveți curajul și hotărârea de a fi, în propria viață, adevărate legende.

CAPITOLUL 1 ÎNCEPUTURILE

Francisc Vaștag – Diamantul rar: copilăria și primele contacte cu boxul

- *Alo, tata?*
- *Da, Iutca, eu sunt.*
- *Am doi frățiori.*
- *N-am înțeles ce spui. Cum doi?*
- *Da, da, ai auzit bine. Mama a născut doi băieți.*
- *Adevărat?*
- *Da, da, e adevărat. Nu te mai mira atâta. Ne vedem la maternitate.¹*

Și astfel, Iutca, sora vitregă a celor doi frați, mândră, îi aducea vestea tatălui său, că în acea zi de 26 noiembrie 1968, în lumina blândă a maternității din Reșița, Caraș-Severin, cei doi frați gemeni ai ei au venit pe lume, aducând

¹ Fetecău Adrian, „Fenomenul Faștag. Povestea vieții celui mai mare boxer român”, Editura Globus, București, 1994.

cu ei o dublă bucurie. Acești micii îngeri, care aveau să fie numiți Loți și Francisc, păseau pe cărările vieții cu promisiunea unor destine împreună.

Născuți într-o familie modestă, într-un ambient unde valorile tradiționale, munca neobosită și respectul față de semenii se împlău, aceștia vor descoperi în viitor pilonii fundamentali ai existenței lor.

Feri și Loți², au fost mai retrași și mai sensibili încă de când erau mici. Loți, era mai dezvoltat fizic, dar a avut o sănătate mai fragilă, necesitând o mai atentă supraveghere și suplimente de vitamine pentru a-și menține forța. Când mama lor, Paraschiva, a fost nevoită să-i interneze în spitalul de boli contagioase din cauza pojarului, starea lui Loți a fost mai gravă, necesitând un tratament îndelungat și îngrijiri speciale. În timp ce Feri s-a recuperat relativ repede, Loți a fost ținut mai mult în spital, iar momentele acelea au rămas întipărite în amintirile lor ca niște experiențe dure, dar care le-au întărit voința și încrederea.

De mici, băieții au fost plini de energie și de o vioiciune contagioasă. Întotdeauna plini de viață, se jucau și alergau fără încetare, iar părinții au încercat să le ofere activități care să le ocupe timpul și să-i ajute să-și canalizeze energia. Tatăl lor le-a cumpărat câte o trotinetă fiecăruia, astfel încât să se poată plimba și să se distreze în aer liber, în fața blocului. Într-un mod firesc, copiii au descoperit rapid fotbalul și, indiferent de vreme, nu lipseau de la partida zilnică. Pe ploaie sau pe soare, băieții alergau după minge cu entuziasm, murdărirându-și frecvent hainele.

Pentru ei, fotbalul a devenit o pasiune adevărată încă de la început. Feri, încă de pe atunci, a arătat o aptitudine specială pentru joc, iar tehnica sa i-a permis să se evidențieze în fața fratelui său.

În ciuda faptului că Loți avea o sănătate mai fragilă, ambii au dovedit o deosebită pasiune pe teren, fiind mereu învingători în jocurile lor de zi cu zi. Această experiență le-a întărit atât corpul, cât și sufletul, devenind motivele pentru care, mai târziu, vor învăța să lucreze cu disciplina, perseverența și bucuria de a-și depăși limitele.

Pe măsură ce au crescut, aceste activități simple și pline de energie au devenit pentru ei modalități de distracție și antrenamente ale voinței și ale spiritului de echipă. Învățaseră din timp că succesul și satisfacția vin din dedicare, muncă și optimism, chiar și în fața celor mai mici obstacole.

² Fetecău Adrian, „*Fenomenul Faștag. Povestea vieții celui mai mare boxer român*”, Editura Globus, București, 1994.

Astfel, povestea lor reflectă o copilărie plină de aventuri și începutul unei vieți în care forța, tehnica și voința vor juca un rol esențial mai târziu.

Crescut într-un mediu modest, Feri a învățat de mic să-și valorifice puterea și determinarea, deprinse din viața de zi cu zi, de la muncile câmpului la relațiile cu familia și comunitatea.

Copilăria lui a fost plină de provocări, dar și de bucurii simple. Încă din frageda copilărie, el a fost un băiat activ, mereu dornic să exploreze lumea din jurul său, să se implice și să își depășească limitele. Distracțiile tipice copilăriei nu îl atrăgeau prea mult, în schimb, era fascinat de activitățile fizice, de a-și demonstra forța și de a descoperi ce poate realiza cu propriile mâini.

Pasiunea sa pentru activitatea fizică a fost descoperită încă din copilărie, când tatăl său îl ducea împreună cu fratele său la fotbal, la echipa de pitici CSM Reșița, unde a avut primele contacte cu lumea sportului.

Deși în copilărie a experimentat fotbalul, destinul i-a oferit o cale diferită, favorizată de abilitățile și determinarea sa. În adolescență, Feri a descoperit boxul, un sport care i-a captivat interesul și l-a provocat să se dedice complet antrenamentelor și competițiilor.

În copilărie, copiii vecinilor de la blocul unde locuiau, practicau boxul și veneau acasă cu mănușile de box, iar Feri, împreună cu fratele său geamăn Laszlo, petreceau multe ore împreună cu ei, învățând și experimentând primele mișcări ale acestui sport necunoscut pentru ei.

În timpul acestor întâlniri, Feri se bucura de ocazia de a le purta și de a se juca de-a boxerii la „neon”. Acele momente simple, dar pline de entuziasm, au fost pentru el primele experiențe cu adevărat legate de box, alimentându-i dorința de a învăța mai mult. Împreună cu prietenii săi, Feri imita loviturile și combinațiile pe care le vedea în ring sau la televizor, mai ales în fața neonului slab luminat al străzilor din Reșița.

Această joacă spontană și plină de energie ce l-a introdus în tainele boxului, a reprezentat pentru el o expresie a pasiunii sale timpurii pentru sport, un mod de a-și exprima dorința de a deveni un boxer adevărat. Împreună cu prietenii săi, în fața neonului, și-au imaginat lupte epice și momente de victorie, consolidându-și dorința de a-și urma visul.

Astfel, aceste amintiri din copilărie au fost fundamentul pentru dragostea și devotamentul pe care le-a avut mai târziu pentru box, transformându-se într-o motivație pentru toate provocările ce aveau să vină.

În vara anului 1982, când vacanța mare aducea de obicei liniște și relaxare, iar majoritatea copiilor erau plecați la bunici la țară, o întâmplare neașteptată avea să le schimbe percepția asupra vieții lor de zi cu zi. Dan Teleky³, un prieten apropiat al celor doi frați, i-a luat de mână și, cu un zâmbet plin de entuziasm, le-a zis: „*Hai, mă, să vedeți de ce m-am apucat eu*”.

Destinația a fost sala de sport a Liceului nr. 4, un loc pe atunci necunoscut pentru ei, dar care avea să devină un nou univers. Cu privirea curioasă, frații Vaștag au pășit pentru prima oară în acel spațiu plin de energie și forță. Înăuntru, era o sală plină de viață: oamenii se mișcau, se concentrau și loveau cu sârguință la saci de box, iar în mijloc trona un bărbat foarte solid și impunător, cunoscut pentru pregătirea sa riguroasă și pentru autoritatea pe care o exercita, un antrenor deosebit de sever și respectat, supranumit „Maestrul”, pe numele său Vasile Bala.

Privind fascinați, frații s-au oprit să urmărească actul de disciplină și tehnică al acestui om, care părea să manevreze fiecare lovitură cu o precizie și o forță de neegalat. Era un moment de revelație pentru ei, pentru că, pentru prima dată, au avut contact cu o lume total diferită de cea a aleii pline de praf și de joacă din fața blocului. În ochii lor, sala de sport era un loc pentru antrenament, un simbol al disciplinei, al muncii asidue și ambiției de a deveni mai buni.

Privind tot ce se întâmpla în sală, băieții nu au spus nimic, ci au rămas timizi și recunoscători pentru această experiență nouă. Învățaseră, în acea zi, că lumea sportului implica o muncă intensă, respect pentru antrenori și o dorință de a te autodepăși zilnic. Acea întâlnire cu sala de box a fost un început pentru Feri, un capitol nescris încă, care avea să-i deschidă drumul spre performanță și maturizare. A fost, practic, începutul unei aventuri ce avea să le modeleze caracterele și să le transforme pasiunea în performanță.

Privind la cei doi frați, „Maestrul” le-a încredințat rapid mănușile și i-a învățat să se joace cu sacul de box, trăgând cu ochii atât la sac, cât și la ceilalți din sală. Întreaga sală a fost martoră la momentul în care cei doi gemeni și-au descoperit talentul pentru box.

Lui Vasile Bala, antrenorul de la CSM Reșița, i-a plăcut extrem de mult ce a văzut în acea zi: o îndemânare și o naturalețe rare pentru niște copii la prima lor experiență cu boxul.

³ Fetecău Adrian, „*Fenomenul Faștag. Povestea vieții celui mai mare boxer român*”, Editura Globus, București, 1994.

Bala, un antrenor pasionat și mereu în căutarea unor noi talente, își dorea să descopere în orice copil calitățile necesare pentru a deveni un boxer de succes, indiferent de condițiile sau mediul în care creștea.

Când Feri și Loți au pus mânușile în mâini, Bala a rămas fără cuvinte. Nu putea să-și imagineze că, pentru prima dată, va vedea o asemenea dexteritate și naturalețe la doi copii atât de mici. Natura, se părea, i-a înzestrat pe amândoi cu acel „ceva” pe care nimeni nu-l poate cumpăra, ceea ce le dădea o șansă reală de a excela în box. Pentru Bala, acești gemeni erau făcuți pentru box, iar în acea vară a reușit să-i facă să se îndrăgostească iremediabil de sportul cu mânuși.

Pentru ei, totul părea ușor, chiar o joacă. Mânușile deveniseră un accesoriu de zi cu zi, iar acasă, la fiecare întâlnire în familie sau cu prietenii, se întreceau în a face meciuri aprige și spectaculoase, spre uimirea și admirația celor din jur. În mintea lor, boxul era doar un joc, un adevărat paradis al mișcării și al victoriei. Erau convinși că acest sport seamănă cu o aventură palpitantă, iar fiecare lovitură sau combinație era un pas spre măiestrie, chiar dacă pentru lumea din afară părea doar o simplă joacă de copii.

Această perioadă a fost un început promițător, care le-a conturat viitorul și le-a dat aripi să viseze la marea performanță. Pentru Bala, acești băieți au fost o revelație. El vedea în ei potențial, dorință, spirit de luptător și pasiune simplă, dar profundă, pentru box. În acea vară magică, boxul s-a transformat pentru frații Vaștag într-o adevărată pasiune, iar pentru Bala, într-o misiune de a-i ajuta să-și dezvolte și să-și pună în valoare talentul nativ. Primul pas fusese deja făcut – lumea sportului avea în față doi copii care, dacă își păstrau entuziasmul și determinarea, aveau toate șansele să devină campioni.

La începutul deceniului nouă⁴, când Feri și Loți și-au pus pentru prima dată mânușile de box în mâini, mica sală a clubului CSM Reșița a devenit locul unde magia începea. În acea perioadă, în sala de antrenament se adunau pugiliști cu experiență de lungă durată, precum Fane Eva, Corneluș Silitră și alții care îi remarcaseră și îi îndrăgiseră pe cei doi gemeni boxeri.

Era greu, chiar aproape imposibil, să îi deosebești – atât de mult seamănau între ei, atât de mult frumusețea și sinceritatea voinței lor se împleteau în acele momente.

⁴ Fetecău Adrian, „Fenomenul Faștag. Povestea vieții celui mai mare boxer român”, Editura Globus, București, 1994.

Fiecare antrenament era o lecție de ambiție, iar în pauze, între seturile de exerciții și bătaii la sac, întregii echipe de sportivi și antrenori le era plăcere să-i urmărească pe gemeni pentru bucuria pură de a-i vedea cum se întrec.

La finalul fiecărui antrenament, în loc să meargă acasă pentru odihnă, acești sportivi și-au făcut un obicei din a se așeza pe băncile de lângă pereți, acolo unde, cu toții, se adunau și îi priveau cu admirație pe frații Vaștag cum boxau împleticindu-și mișcările și punând în practică, pas cu pas, tot ce învățau. Era o reală încântare pentru toți să vadă această evoluție neașteptată, acea combinație de inocență, ambiție și talent pur nemăsurat.

Vasile Bala, antrenorul cu suflet de părinte, era conștient de comoara pe care o avea în cei doi copii. Îi privea și îi vedea ca pe niște sportivi talentați, ca pe un dar divin, o speranță de mai bine și o victorie a sufletului. Le era totodată prieten, frate și tată pentru frații Vaștag, de la care preluau fiecare sfat și fiecare pas înainte în drumul lor spre excelență. Îi sprijinea necondiționat, dar realiza că pentru a-i motiva și mai mult, nu puteau fi folosite doar antrenamentele și iubirea pentru sport.

Era nevoie și de alte metode. Astfel, Bala, în colaborare cu Geza Toth⁵, un vechi și sincer prieten, pasionat organizator de competiții, a început să pună bazele unor gale de box amator în județ.

Împreună, au organizat tot felul de evenimente sportive în zonele limitrofe ale județului, iar aceste gale au devenit adevărate sărbători locale. La sfârșitul săptămânii, tot mai mulți boxeri din orașe precum Bocșa, Moldova Nouă și alte localități au început să se adune în sală pentru a disputa meciuri oficiale, testându-și în același timp experiența și forța.

Pentru frații Vaștag, aceste gale au reprezentat o oportunitate de a se afirma și de a primi primele sume de bani mai consistente. În scurt timp, au început să primească lunar câte 400 de lei, o sumă considerabilă pentru acea vreme, care îi ajuta financiar, și-i ajuta, totodată, să-și consolideze încrederea în forțele proprii. Aveau acum dorința de a fi buni în ring și motivația de a face față rigorilor și provocărilor din lumea boxului.

Aceasta a fost o etapă esențială în formarea lui Feri ca sportiv de performanță și, totodată, o lecție despre cum pasiunea, sprijinul și munca asiduă puteau transforma un copil obișnuit într-un campion, chiar dacă drumul se contura în cei mai neașteptați ani și în cele mai grele condiții.

⁵ Fetecău Adrian, „*Fenomenul Faștag. Povestea vieții celui mai mare boxer român*”, Editura Globus, București, 1994.